

Pilot integrale aanpak voor welzijn gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude

1. Inleiding

In een raadsbreed aangenomen motie (raadsvergadering van 8 november 2011) is gevraagd naar een meer samenhangende visie op en aanpak van het welzijnswerk in onze gemeente. Op basis van de motie en in verband met de structurele bezuinigingen, is de notitie Welzijn Nieuwe Stijl¹ opgesteld. Aan de hand van deze notitie zijn er gesprekken gevoerd met de drie grotere welzijnsinstellingen werkzaam in onze gemeente, te weten: Kontext, Dock en Meerwaarde. Het doel van de gesprekken was om tot een dekkend aanbod van het welzijnswerk in onze gemeente te komen met minder financiële middelen en met inachtneming van de acht bakens van Welzijn Nieuwe Stijl:

1. Gericht op de vraag achter de vraag;
2. Gebaseerd op eigen kracht van de burger;
3. Direct eropaf;
4. Formeel en informeel in optimale verhouding;
5. Doordachte balans van collectief en individueel;
6. Integraal werken;
7. Niet vrijblijvend, maar resultaatgericht;
8. Gebaseerd op ruimte voor de professional;

Op basis van de gesprekken met de drie instellingen en de gemeente, zijn de instellingen met elkaar in overleg gegaan over de financiering en welzijnsactiviteiten. Op 28 juni 2012 hebben de instellingen gezamenlijk een voorstel ingediend bij de gemeente om te komen tot een dekkende en integrale aanpak voor het welzijnswerk in onze gemeente.

2. Het voorstel

Op dit moment is er in onze gemeente veel versnippering van welzijnsactiviteiten, zoals ouderenwerk en jongerenwerk. Ook zijn er twee Wmo-loketten (in Spaarndam en in Halfweg). Deze Wmo-loketten worden bemenst door loketmedewerkers van twee verschillende organisaties (Kontext en IASZ). De twee organisaties hanteren verschillende werkwijzen.

In het voorstel van de drie instellingen wordt geadviseerd om één persoon te benoemen die alle welzijnstaken kan verzorgen (ouderenwerk, jongerenwerk, Wmo-loket en CJG), inclusief de activiteiten van de BackOffice. Met deze aanpak worden de activiteiten die in de BackOffice plaatsvinden (zoals hulpverlening en consultatie) naar de FrontOffice (aan het loket en directe contact) verplaatst. Hiermee wordt tegemoet gekomen aan het nieuwe beleid op basis van de acht uitgangspunten Welzijn Nieuwe Stijl. Voorstel is om deze pilot voor een jaar in te zetten.

3. De integrale welzijnscoach voor de kernen Spaarndam, Haarlemmerliede en Halfweg

Het doel van de nieuwe aanpak is om cliënten niet door te verwijzen (van het kastje naar de muur) maar om meer directe steun te bieden en daarbij zo snel en integraal, maar ook zo licht als mogelijk, hulp te bieden.

De welzijnscoach staat naast de verschillende doelgroepen: ouderen, jongeren, bijstandvragers, etc. en maakt samen met hen een goede analyse van de problemen en van

---

¹ In de bijlage is de notie Welzijn Nieuwe Stijl te vinden.

de krachten. De welzijnscoach kan zelf hulp verlenen of rechtstreeks (specialistische) zorg inschakelen.

De hulpverlening is outreachend en vaak bij de mensen thuis of op een vindplaats (een locatie waar de cliënt te vinden is). Uitgangspunt is dat de mensen niet naar 'het loket' hoeven te komen, maar dat de welzijnscoach op een laagdrempelige manier, als een vertrouwenspersoon, zichtbaar is in de buurt. Om toch een vast ontmoetingspunt/spreekuur in de gemeente te hebben, zal de welzijnscoach 1 uur per week op locatie in Halfweg aanwezig zijn en 1 uur per week op locatie in Spaarndam.

Met de welzijnscoach wordt een integrale aanpak gerealiseerd voor het welzijnswerk in onze gemeente. Dit komt overeen met de wettelijke taken van de gemeente (WMO, Wet Publieke Gezondheid, jeugdzorg, zorgverzekerde zorg en AWBZ zorg).

4. Ondersteuning sociaal team

De integrale welzijnscoach is in staat veel zorgvragen in kaart te brengen en te behandelen. Het is aannemelijk dat de welzijnscoach met specifieke vragen geconfronteerd wordt, waarvoor er meer of andere expertise nodig is. Het kan bijvoorbeeld gaan over vragen gerelateerd aan een licht verstandelijke beperking, vragen over psychiatrie, over verslaving of over de inschatting van de veiligheid van een cliënt. De welzijnscoach staat in verbinding met het sociaal team van de gemeente en kan in dit verband consultatie raadplegen bij specialistische instellingen en/of huisartsen. Tevens heeft de welzijnscoach periodiek contact met de ambtenaar en wethouder welzijn van de gemeente.

5. Taken, competenties en profiel welzijnscoach

Onderstaande taken en competenties worden gehanteerd als perspectief. Van belang is dat de welzijnscoach prioriteit geeft aan zelf hulpverlening en oplossen. Indien nodig wordt niet verwezen naar andere zorgvormen, maar deze worden erbij gehaald.

Functie-inhoud

De welzijnscoach gaat naar de mensen en de vindplaatsen toe en vult het 'gat' tussen de basisvoorzieningen en de specialistische zorg voor welzijn in brede zin. Burgers van alle leeftijden die (tijdelijk) een hulpvraag hebben worden ondersteund waarbij uitgegaan wordt van de kracht van deze burgers in hun sociale omgeving. De coach staat naast hen en heeft meer tools in handen om die burgers zelf hulp te bieden, hun netwerk te betrekken of te versterken en waar nodig rechtstreeks gespecialiseerde zorg te raadplegen of in te zetten. Hierdoor is het mogelijk om eerder, lichtere hulp in te zetten met minder schakels. De welzijnscoach is vast contactpersoon voor professionals van Kontext, Dock en Meerwaarde maar ook voor professionals met een signaalfunctie, zoals intern begeleiders en huisartsen.

Verwachtingen

De welzijnscoach heeft minimaal HBO werk- en denkniveau en heeft kennis en ervaring op het welzijnsterrein. Flexibiliteit en een proactieve houding zijn belangrijke kwaliteiten. De coach is een echte netwerker en kan mensen en situaties goed inschatten. De welzijnscoach denkt analytisch, is creatief en benadert problemen en situaties vanuit de klantvraag. Het is een warme, open persoonlijkheid die vertrouwen opwekt bij anderen, maar ook professionele afstand weet te bewaren. De coach werkt oplossingsgericht en is bereid om bij te leren en met organisaties te reflecteren op de nieuwe functie. Periodiek overleg met wethouder welzijn behoort tot de taken.

Aanbod

Er wordt een interessante en verantwoordelijke functie aangeboden als pionier in een werkveld dat steeds in beweging is. De welzijnscoach blijft in dienst van de eigen organisatie. In deze functie kan meegedacht en –gewerkt worden aan de vernieuwde zorg voor welzijn en deze vernieuwing in de frontlinie pionieren en ontwikkelen. Het is een functie

waarin front- en backoffice bij elkaar komen via wekelijkse spreekuren in het Dorpscentrum Spaarndam en in het gemeentehuis in Halfweg.

Taken en competenties

1. Vertrouwen opbouwen en gesprek aangaan
  - Aangaan van gesprek op locatie op basis van de problemen die cliënten ervaren
  - Bieden van consultatie aan professionals op de vindplekken, inclusief voor vrijwilligers bij sportclubs, verenigingen;
    - vraagverheldering
    - hanteren brede blik, signaleren van problemen op de diverse leefgebieden (opgroeien, onderwijs, vrije tijd, sociale contacten, gezondheid, veiligheid, mobiliteit, relaties, zingeving, wonen, werken, inkomen)
    - vaststellen ernst en risico.
2. Activeren en versterken eigen kracht van de burger in zijn sociale omgeving in overleg met de instellingen Meerwaarde, Dock en Kontext.
  - versterken van draagkracht van de cliënt, verminderen van draaglast
3. Mede actief oplossen van vraagstukken in de sociale omgeving
  - Benutten van expertise bij specialistische/tweedelijnsinstanties ten behoeve van een effectief functioneren.
4. Erbij halen van zorg, brugfunctie, maken 1 plan voor 1 cliënt of kind/gezin
  - Realiseren van een plan van aanpak: de welzijnscoach wordt gezien als 'klant' door diverse aanbieders van zorg, zij leveren de zorg (jeugdhulpverlening, ondersteuning bij beperkingen, psychiatrische zorg, begeleiding in de thuissituatie)
  - Zorg coördineren, regie voeren over een opgesteld plan van aanpak. De welzijnscoach heeft bij nieuwe casussen de zorgcoördinatie taak.

Profiel integrale welzijnscoach

Om bovengenoemde taken goed uit te voeren beschikt de welzijnscoach over een opleiding op HBO niveau. De welzijnscoach heeft de volgende kennis, vaardigheden en attitudes²:

Kennis:

- Kennis van en ervaring met (de hulpverlening aan) cliënten, jong en oud, met problemen op het gebied van welzijn
- Kennis van diagnostische instrumenten en methodieken voor hulpverlening aan kinderen/gezinnen
- Kennis van en ervaring met de toepassing van (interventie)methodieken
- Kennis van geldende wettelijke kaders en inzicht in mogelijke veranderingen daarin
- Kennis van sociale kaart gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude
- Kennis van de Meldcode Huiselijk Geweld/Kindermishandeling
- Kennis van privacywetgeving
- Goede kennis van de processen, producten van de eigen organisatie.
- Kennis van (gangbare) automatiseringssystemen, zodat een eigen verantwoordende databank kan worden aangelegd.

Vaardigheden

- Uitstekende gespreksvaardigheden/vertrouwen kunnen wekken
- 'vraaggericht' kunnen werken
- Burgers in kracht kunnen zetten, naast hen staan in plaats van overnemen
- doorzettingsvermogen

² Met deze competenties wordt eveneens gestreefd naar het realiseren van effectieve hulp gemeten aan de hand van de volgende indicatoren: cliënttevredenheid, voorkomen vroegtijdig beëindigen van hulp, verminderen ervaren problematiek, minder toestroom naar specialistische/tweedelijns voorzieningen.

- vraagverheldering kunnen toepassen
- (lichte) diagnostische vaardigheden
- inschatting kunnen maken van de aard en ernst van de situatie
- overtuigingskracht en daadkracht
- om kunnen gaan met verantwoordelijkheden en mandaten
- verantwoord grenzen kunnen stellen aan het eigen handelen

Attitude

- passie voor zorg aan ouderen, jeugd, jongvolwassenen
- vindingrijk/grensverleggend zijn, durven pionieren
- buiten gebaande wegen durven gaan
- oplossingsgericht denken en doen
- Flexibel in denken en doen

6. Financiën

De drie welzijnsinstellingen ontvangen voor het jaar 2013 geen subsidie meer, maar een financiële bijdrage in de vorm van een uitvoeringsovereenkomst. Voor de inzet van de integrale welzijncoach voor het jaar 2013 wordt een bedrag beschikbaar gesteld van € 6.8380,-. De instellingen zijn zelf verantwoordelijk voor het budget en voor de continuïteit. Het voorstel past binnen de bezuinigingsopdracht van 2013.

De welzijnscoach zal dit jaar vanaf eind september als pilot worden ingezet. Na een jaar worden resultaten van de pilot expliciet gepresenteerd aan het college en de raad.